

Danas

PONEDELJAK, 8. april 2019.

broj 7861, godina XXII

cena 50 din, 40 den, 1,5 KM, 0,7 EUR (CG)

1 EUR (SLO), 9 kuna, 1,2 EUR (GR)

www.danas.rs

ISSN 1450-538X

9 771450 538047

ПОЗОРИШНО ПРОЛЕЋЕ

неприлагођени у класици

8-15. април 2019.

**ZORAN
KARAJIĆ:**
**Klasika u
„malim ljudima“**

Шабачко позориште

**MILENA MINJA
BOGAVAC:**
**Tradicija koja
obavezuje**

ZORAN KARAJIĆ: Klasika u „malim ljudima“

Od osnivanja Festivala *Pozorišno proleće* osnovni kriterijum za selekciju bio je da su to najbolje predstave u svim segmentima tokom jedne kalendarske godine. Nakon odgledanih 47 predstava srpskih teatar, Zoran Karajić, selektor ovog festivala, opredelio se za, što je retkost za naše prilike, vrhunske predstave koje su klasika pozorišta i koje obeležavaju domaću i svetsku pozorišnu scenu. Ispostavilo se da koncentracija ovogodišnje produkcije najpre pripada klasičnim predstavama, ali bi onda izostale važne i značajne predstave koje krasi i svetski teatar. U središtu pažnje je mali čovek koji želi da rešava svetske i civilizacijske probleme. Tako da se ovogodišnja selekcija dešava

– Srpski teatar je u materijalnoj i kadrovskoj krizi, ali ima i suprotnih primera. Neizvesno je šta i kako dalje. Na primer kako popuniti repertoar. Ali, proizilaze i odlični rezultati, pozorište može da bude dika i ponos naše države i društva. Zasad postoji neka formula koja se može primeniti i u ostalim segmentima društva i kulture. ■ Ovo je četvrta godina kako se održava Festival i mogu se izvesti određene konstante i vrednosne ocene. Gde je mesto šabačkog Festivala?

– Posle tri godine *Pozorišno proleće* pronašlo je svoje mesto u nizu naših najznačajnijih festivala, kao što je *Sterijino pozorje* i Festival *Bez prevoda* u Užicu. Ova tri festivala, kao lepeza, pokrivaju kompletne produkcije i na svoj način se dopunjuju. Ove godine započeo je i jedan ambiciozni festival – *Na raskršću* u Nišu, koji je takođe potreban.

Posle tri godine *Pozorišno proleće* pronašlo je svoje mesto u nizu naših najznačajnijih festivala, kao što je *Sterijino pozorje* i Festival *Bez prevoda* u Užicu. Ova tri festivala, kao lepeza, pokrivaju kompletne produkcije i na svoj način se dopunjuju.

Zoran Karajić

pod nazivom *Neprilagođeni klasičari*, jer su tu značajni pisci koji su bili ispred svog vremena. A to znači neprilagođeni, buntovni, baš zato što vide više od svojih savremenika. Možda je to najbolje opisala Isidora Sekulić rečima: *Svi završavaju život porazom i zaboravom, niko nije pobedio* – kaže selektor *Pozorišnog proleća* i nekadašnji direktor *Šabačkog pozorišta*.

■ Gde se sada nalazi srpsko pozorište, s obzirom na brojne probleme u kulturi i društvena previranja?

■ Koji su najveći problemi srpskog teatra? – S jedne strane dolazi izuzetno nadarena generacija mladih glumaca, talentovanih i dobro školovanih, ali nažalost nemaju gde da igraju. Postoji zabrana zapošljavanja u pozorištima, i uopšte u javnom sektoru, a vreme im prolazi. Za mlade glumce važan je razvojni put, a on mora da se realizuje uz pomoć iskusnih i kvalitetnih upravnika i dramaturga kao i dokazanih glumaca. To je najbolji put da stasaju ali ne dobijaju šansu.

Festival iznad lokalnih granica

Pozorišno proleće u Šapcu, četvrti put, od 8. do 15. aprila

Ideju i inicijativu za Festival *Pozorišno proleće* dao je Dušan Kovačević, koji je odavde potekao i crpeo motive za svoje drame. Pre pet godina, prilikom revije predstava Dušana Kovačevića i naučnog simpozijuma o njegovom delu, sazele su prilike za održavanje jednog velikog pozorišnog festivala. Prethodno su se stekli uslovi da *Šabačko pozorište* bude dostojan domaćin i organizator takvog festivala, sa najboljim predstavama u jednoj kalendarskoj godini. Urađena je kompletna rekonstrukcija zgrade pozorišta, jer je i krov prokišnjavao, a ansambl *Šabačkog pozorišta* uvrstio se među najbolje, sa kvalitetnim i raznovrsnim repertoarom. Značajnu podršku tome dala je i Gradska uprava, jer prilikom obeležavanja 175 godina pozorišnog života u Šapcu, sa predstavom *Kainov ožiljak*, koja je direktno prenošena na RTS, gradonačelnik Nebojša Zelenović je istakao ključnu odrednicu da kulturom branimo svoj identitet. I kao podsticaj takvoj kulturnoj politici iz gradskog budžeta se godišnje izdvaja čak sedam odsto, što je deset puta više nego što država izdvaja za kulturu.

Pozorišno proleće u Šapcu zaveštanje Dušana Kovačevića

Da bi se takav festival ostvario bilo je potrebno da programski savet predstavljaju svi najznačajniji teatarski poslenici, počev od Dušana Kovačevića, najizvođenijeg dramskog pisca u novije vreme, reditelja Nikite Milivojevića, koji je već 1980-ih godina ovde postavio reprezentativno delo Ežena Joneska *Celava pevačica*, priznatog u evropskim okvirima i cenjenog u kolekciji drame, Grčkoj, Nebojše Bradića, takođe reditelja koji pomera granice u ovoj oblasti, glumice Mire Banjac, ikone srpske glume, teatrologa Svetislava Jovanova... Uz to samo *Šabačko pozorište*, zahvaljujući direktoru Zoranu Karajiću, postalo je nezaobilazno mesto na kulturnoj mapi, a primera radi predstava *Perikle*, po Šekspiru tekstu, i u režiji Nikite Milivojevića, dobilo je čak 15 prestižnih nagrada. Za sve ovo vreme Festival *Pozorišno proleće* visoko se pozicionirao, a, recimo, u vreme velike krize pozorišnog života kad naprasno nisu dodeljene nagrade na *Sterijinom pozorju*, ovde je za najbolju predstavu proglašena *Na Drini ćuprija* u režiji Kokana Mladenovića, i da se to ostvari predstava je igrana u sportskoj hali. Ono što je najvažnije, *Pozorišno proleće* uživa veliku popularnost, traži se karta više, i dokazuje da je pozorišna umetnost uveliko prisutna, kao što su za Šekspira govorili da je istinitiji od života.

BALKANSKI ŠPIJUN

Narodno pozorište (Beograd) / tekst Dušan Kovačević; režija Tanja Mandić Rigonat; igraju Ljubomir Bandović, Nela Mihajlović, Katarina Marković, Dušanka Stojanović Glid, Milutin Milošević PONEDELJAK, 8. april

PETRIJIN VENAC

Atelje 212 (Beograd) / režija Boban Skerlić, dramatisacija Mila Mašović, po istoimenom romanu Dragoslava Mihailovića; scenograf Goran Stojčević; kostimografkinja Tatjana Radišić; kompozitor Mate Matišić; dramaturškinja Jelena Mijović; igraju Jovana Gavrilović, Milica Mihajlović, Marta Bjelica, Tihomir Stanić, Igor Đorđević, Ivan Marković, Isidora Minić, Branislav Zeremski, Vladislav Mihailović i Jelena Rakočević UTORAK, 9. aprila

KOREŠPODENCIJA

Zvezdara teatar (Beograd) / prema delu romana *Zlatno runo* Borislava Pekića; dramatisacija Borislav Mihajlović Mihiz; režija Gorčin Stojanović; kostimi Lane Cvijanović; glume Branislav Lečić, Slavko Štimac, Anica Dobra, Joakim Tasić, Jelena Stupljanin, Branko Vidaković SREDA, 10. april

VEŠTICE IZ SALEMA

Srpsko narodno pozorište i Centar za razvoj vizuelne kulture (Novi Sad) / autor Artur Miller; režija i adaptacija Nikita Milivojević; scenografi N. Milivojević i Zeljko Piškorić; kostimografkinja Marina Sremec; scenski pokret i izbor muzike Amalija Benet; asistent reditelja Nikola Končarević; igraju Jelena Đulvezan, Teodora Marčeta, Nina Rukavina / Mia Simonović, Sonja Isailović, Alisa Lacko, Branislav Jerković, Marija Medenica, Miroslav Fabri, Mirjana Gardinački, Dušan Jakšić, Lidija Stevanović, Aleksandar Gajin, Jugoslav Krajnov, Vuksin Randelović, Nenad Pećinar, Milan Kovačević, Gordana Kamenarović, Maja Čampar, Anica Petrović, Marija Feldešić, Nevena Nerandžić i Nikolina Vujević; predstava traje 125 minuta sa pauzom ČETVRTAK, 11. aprila

TARTIF

Koprodukcija Narodnog pozorišta Sombor i novosadskog Srpskog narodnog pozorišta / autorski projekat Igora Vuka Torbice po motivima originalne Molijerove drame – projekat *Komično u klasičnom*; autor i reditelj I.V. Torbica; scenografija Andreja Rondović; kostim Jelisaveta Tatić Čuturilo; kompozitor Vladimir Pejčković; igraju Saša Torlaković, Hana Selimović, Ninoslav Đorđević, Tijana Marković, Marko Marković, Biljana Keskenović, Danica Grubački, Marko Savić, Dušan Vukašinović, Nemanja Bakić, Milorad Kapor i Dragana Šuša PETAK, 12. april

HRONIKA PALANAČKOG GROBLJA

Kruševačko narodno pozorište / po delu Isidore Sekulić; režija Ivan Vuković; dramatisacija Jelena Mijović; dramaturg Jovan Ristić; scenografija Marija Kalabić; kostim Ivana Mladenović; muzika Irena Popović Dragović; igraju Bojan Veljković, Nebojša Vranić, Marija Gašić, Nikola Rakić, Aleksandar Dindić, Suzana Lukić i Ema Stojanović SUBOTA, 13. april

UJKA VANJA – Scene iz života na selu

Jugoslovensko dramsko pozorište (Beograd) / tekst Anton Pavlović Čehov; adaptacija, režija i scenografija Egon Savin; prevod Kiril Taranovski; kostimografija Jelena Stokuća; scenski govor Ljiljana Mrkić Popović; dizajn svetla Dejan Dragano; igraju Branislav Lečić, Nenad Jezdić, Marija Vicković, Bogdan Diklić, Milica Gojković, Dubravko Jovanović i Aleksandra Nikolić NEDELJA, 14. april

LUMINACIJA

Zvezdara teatar (Beograd) / tekst Dušan Kovačević, reditelj i scenograf Nebojša Bradić, kostimograf Marina Vukasović Medenica; kompozitor Zoran Erić, scenski pokret Vera Obradović, asistentkinja scenografa Slavica Marković, asistentkinja kostimografa Katarina Filipović; Uloge Dejan Cicmilović, Dragana Jovanović, Danilo Petrović, Aleksandar Marinković, Aleksandar Mihailović, Sanja Krstović, Dragoslav Savić, Miroslav Jović, Stefan Mladenović, Miroslav Nedović, Marko Pavlovski, Marjan Todorović, Katarina Mitić Pavlović, Katarina Srsić, Uroš Milojević i Dejan Gocić PONEDELJAK, 15. april – u čast nagrađenih

GLAVNI PROGRAM | Velika scena Ljubiša Jovanović od 20 sati

04 POZORIŠNO PROLEĆE 19

istorijat

Tradicija kroz vekove

Ne slučajno pozorište u Šapcu uživa visok ugled, zahvaljujući i dugoj tradiciji. Prva pozorišna predstava, kako piše u hronikama još uvek neoslobođene Srbije, izvedena je za *Petrovdan*, 12. jula 1832. Loznički prota Ignjat Vasić sa učenicima tamošnje škole postavio je komad *Žrtva Avramova*, koju je pratio brojni živalj. U *Šabačkoj gimnaziji*, pred Božić 1840, učenici uz pomoć profesora Damnjana Marinkovića odigrali su komad *Svetislav i Mileva* J. S. Popovića. *Serbske novine* objavile su i tim povodom da je čitav grad bio svečano osvetljen a svaki zritelj voshićen bio.

Profesionalno pozorište Šabac je imao već 1905, što je doprinelo ugledu i menu *Malog Pariza*. Posle oslobođenja, 1944. godine, ovde se obnavlja pozorišni život, velikom zaslugom Tee Tadića dolazili su glumci i glumice iz prestonice. Kasnije je sazrela čitava plejada šabačkih glumaca, Branivoj Đorđević, Cane Firaunović, Branka Crnomarković, Zagorka Isaković...

Da Šapčani vole svoje pozorište dokaz je da je 1980-ih i 1990-ih godina ovde bio jedinstven festival glumca, *Svečanosti Ljubiša Jovanovića*. O značaju festivala dovoljno govore imena laureata, među kojim i Ljuba Tadić, Bora Todorović, Mira Stupica, Rade Šerbedžija, Ljubica Sokić...

A da se tradicija poštuje dokaz su i biste u holu pozorišta: Boris Kovač, glumac i reditelj, laureat *Sterijine nagrade*, po čijem imenu je nazvan pozorišni klub i nagrada za godišnji doprinos *Šabačkom pozorištu*, Mira Stupica, koja je ovde došla u najranijim glumačkim godinama, Vladislav Lalicki, priznati slikar i scenograf, čije ime nosi pozorišna galerija, kao i bista velikana jugoslovenskog glumišta Ljubiša Jovanovića, Naravno, pozorišnom životu grada umnogome doprinose i Festival dramskih sekcija šabačkih osnovnih i srednjih škola, a najuzbudljivije je tokom *Pozorišnih igrarija*, koje uskoro slede, gde će svoja glumačka umeća predstaviti šabački predškolci.

Posebno izdanje lista Danas

Urednik Dragan Stojić, tekstovi Dragan Eraković,
korektura Ana Rončević, obrada fotografija
Stanislav Milojković, prelom Zoran Spahić.

reč
direktorke

MILENA MINJA BOGAVAC: Dobra kulturna politika grada hrabri sve one koji imaju viziju i pruža im šansu da to ostvare

Šabačko pozorište po četvrti put domaćin je najboljih predstava u jednoj kalendarskoj godini, a tokom trajanja Festivala *Pozorišno proleće* ovde je praktično centar teatarskog života Srbije. Očekuje se oko stotinu gostiju, reditelja, glumaca, kritičara, kulturnih poslenika, što je za sadašnje prilike u kulturnom životu zaista impresivan skup. Milena Minja Bogavac na čelu *Šabačkog pozorišta* je gotovo godinu

19 sati, na *Gradskom trgu* priređuje se atraktivan plesni program, a na velikim panoima predstaviće se i sama retrospektiva Festivala. Tradicionalna javna čitanja najboljih tekstova za *Sterijino pozorje* organizovaće se u svim kulturnim ustanovama Šapca: *Kulturnom centru, Biblioteci šabačkoj, Narodnom muzeju, Međuopštinskom arhivu*...

Kao jedno od okosnica delovanja pozorišta pod radnim nazivom lokalpatriotizma, u petak, 12. aprila, u pozorišnoj pričaonici gost će biti Mira Banjac. Scena *Lasta* otvorena je za mlade, sa koncertima, radionicama, i drugim sadržajima, jer ulažemo u mladu publiku koja treba da nas nasledi. Pred samu dodelu nagrada na velikom platnu prikazaće se i film *Četvrto proleće*, koji je sniman tokom Festival – ukazuje Milena Bogavac.

* Šabac je kao grad kulture – pored ostalog izdvaja sedam odsto iz budžeta za kulturu – otvoren za stvaraoce i kulturne poslenike iz drugih sredina. Zbog čega ste se opredelili da dođete na čelo jednog pozorišta u unutrašnjosti, sad već kao jedna od najmlađih dobitnica vrlo prestižne Sterijine nagrade?

– Znala sam za *Šabačko pozorište*, i to kao za najuglednije pozorište u Srbiji južno od Save i Dunava. Znala sam da je u pitanju sjajan glumački ansambl, čuven najpre po svojim saradnjama sa Kokanom Mladenovićem, Nikitom Milivojevićem i drugim poznatim pa i svetski priznatim rediteljima, čije se predstave ovde igraju godinama, a koje – po pravilu – imaju mnogo uspeha na festivalima. Znala sam da je Šabac specifična sredina, da Šapčani na izborima glasaju drugačije od ostalih u Srbiji i da su vrlo ponosni na svoj kulturni identitet. To su bili razlozi iz kojih sam pomislila da ćemo se jedni drugima dopasti. Vezuje nas neki *kontraški mentalitet*. Takođe, Šabac je izrazito urbana sredina, što se ne može baš reći za druge velike gradove. *Mali*

Znala sam za *Šabačko pozorište*, i to kao za najuglednije pozorište u Srbiji južno od Save i Dunava. Znala sam da je u pitanju sjajan glumački ansambl. Znala sam da je Šabac specifična sredina, da Šapčani na izborima glasaju drugačije od ostalih u Srbiji i da su vrlo ponosni na svoj kulturni identitet. To su bili razlozi iz kojih sam pomislila da ćemo se jedni drugima dopasti.

Milena Bogavac

Pariz može ponosno da održi lekciju iz urbanosti svim gradovima slične veličine, kao i nekim mnogo većim. Svoje delovanje posebno sam usmerila na mlade, na one koji dolaze, kao i na otvaranje pozorišta za sredinu, za grad. Samo *Šabačko pozorište* ima četrdesetak zaposlenih, a glumački ansambl ima 13 članova. Za nove programe izdvaja se pet miliona dinara godišnje. S obzirom na mogućnosti i da nema novca za velike *ansambl predstave*, pripremićemo više premijera sa manjim brojem glumaca. Naravno, čuvamo i tradiciju, a pored ostalog s ponosom ističem da je čuvena *Čelava pevačica* Ežena Joneska već 25 godina na repertoaru. Dobra kulturna politika grada hrabri sve one koji imaju viziju i pruža im šansu da to ostvare. S obzirom da sam dosta prisutna na javnoj i kulturnoj sceni, naravno i zbog toga što kritikujem institucije, onda je ovo prilika da sve što pričam i ostvarim. Ova funkcija traži celu ličnost, jer pozorište živi sa svojom sredinom koja traži i rezultate.